

Joost van
Strien

A man with a beard and a blue shirt is holding a bunch of onions in a field. The onions are yellowish-brown with green stalks. The background is a blurred green field under a bright sky. The text is overlaid in the center of the image.

De biologische landbouw
is afhankelijk van kunstmest

A man with a beard and a blue shirt is holding a bunch of onions in a field. The onions are yellowish-brown with green stalks. The background is a blurred green field under a bright sky. The text is overlaid in the center of the image.

De biologische landbouw
draagt bij aan dierenleed

A man with a beard and a blue shirt is holding a bunch of onions in a field. The onions are yellowish-brown with green stalks. The background is a blurred green field under a bright sky. The text is overlaid in the center of the image.

De biologische landbouw
is niet klimaatneutraal

A man with a beard and a blue shirt is holding a bunch of onions in a field. The onions are yellowish-brown with green tops. The background is a blurred green field under a bright sky. The text is overlaid in the center of the image.

De biologische landbouw
is geen kringlooplandbouw

EKOLAND

A man with dark hair, wearing a green long-sleeved shirt and a dark blue backpack, is crouching in a grassy field. He is looking towards the camera with a slight smile. The background shows a line of trees under a bright sky. The overall scene suggests an outdoor or travel theme.

**Joost van Strien schakelt
volgend jaar om**

EKOLAND

Mijn idealen toen

- Gezond voedsel zonder negatieve impact
- Geen chemie, geen kunstmest
- Kringlopen sluiten
- Gemengd bedrijf, eigen mest, voer en stro

**Joost van Strien schakelt
volgend jaar om**

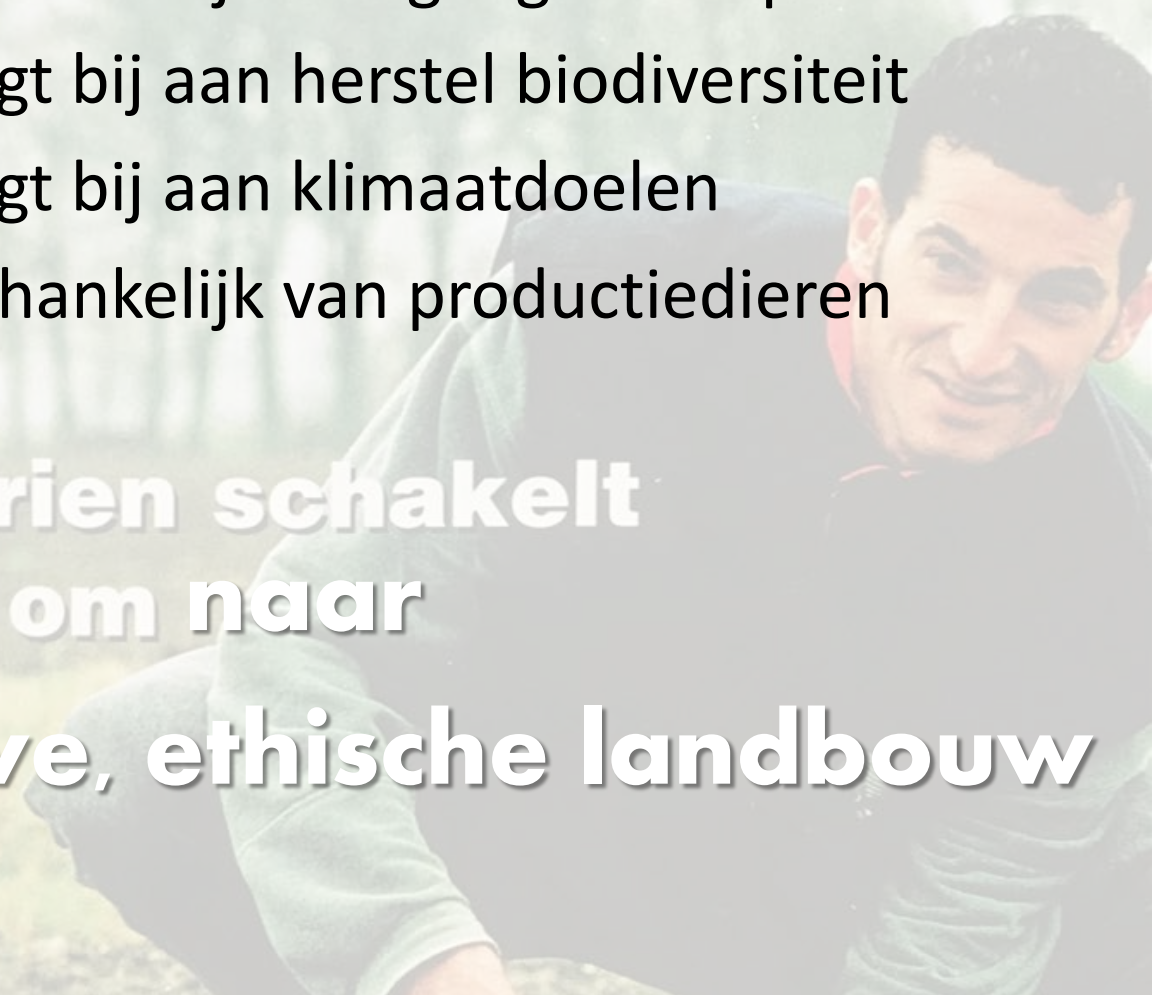
EKOLAND

Mijn idealen nu

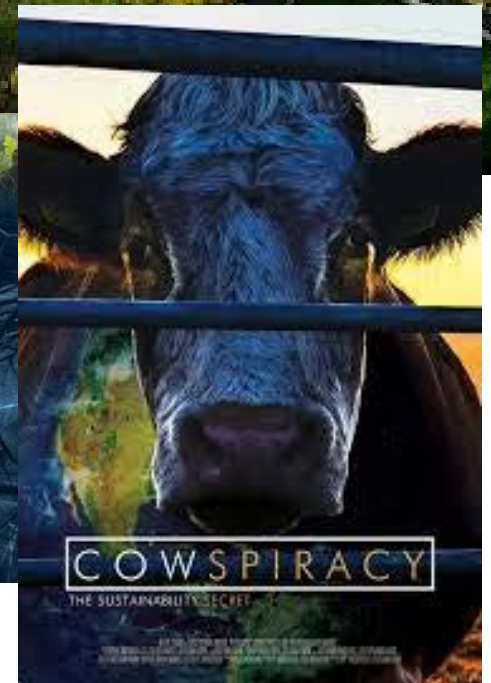
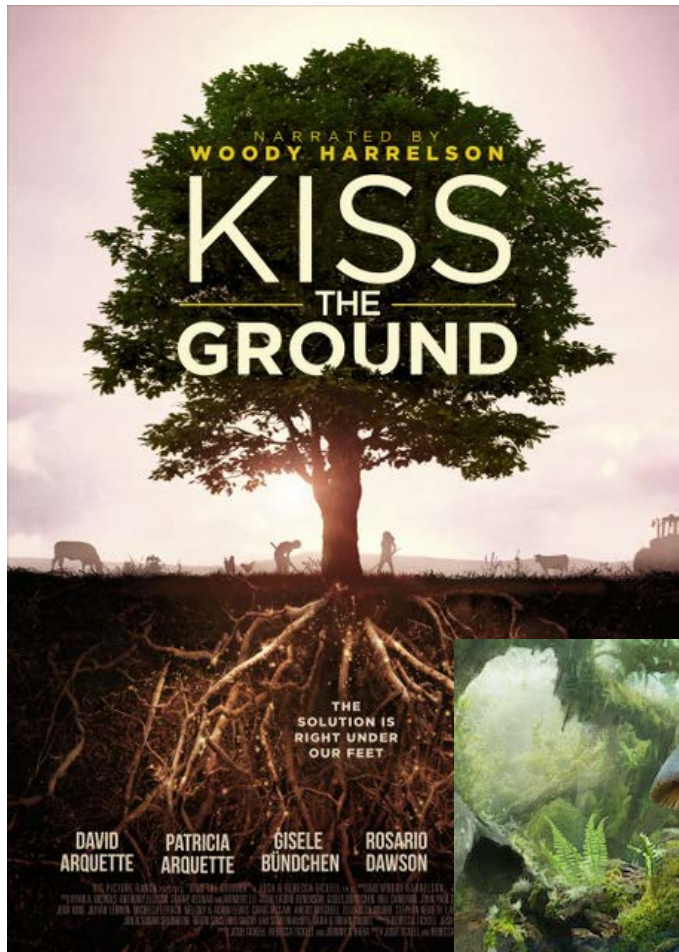
- Bio-landbouw onafhankelijk van gangbare input
- Bio-landbouw draagt bij aan herstel biodiversiteit
- Bio-landbouw draagt bij aan klimaatdoelen
- Bio-landbouw onafhankelijk van productiedieren

**Joost van Strien schakelt
volgend jaar om naar**

regeneratieve, ethische landbouw

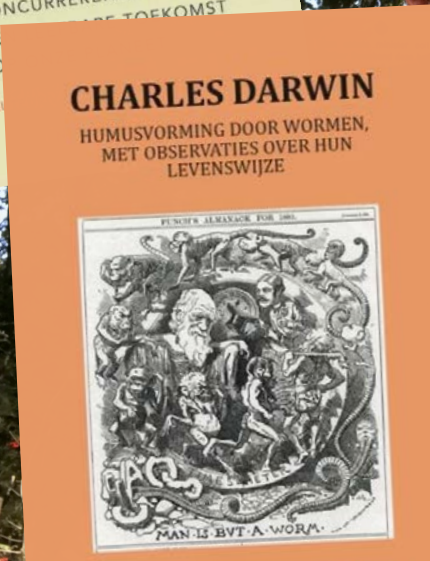
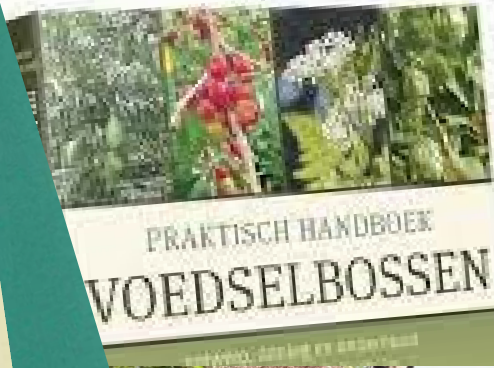

Inspirerend

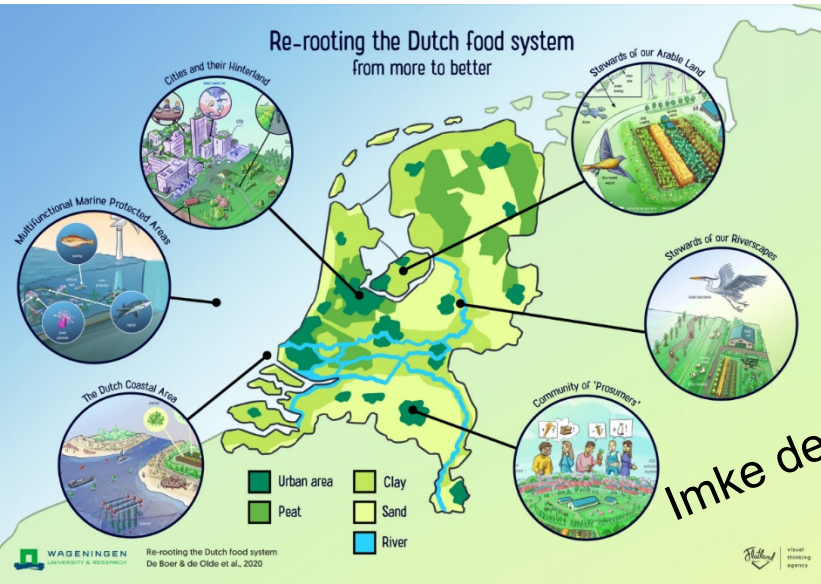

Inspirerend

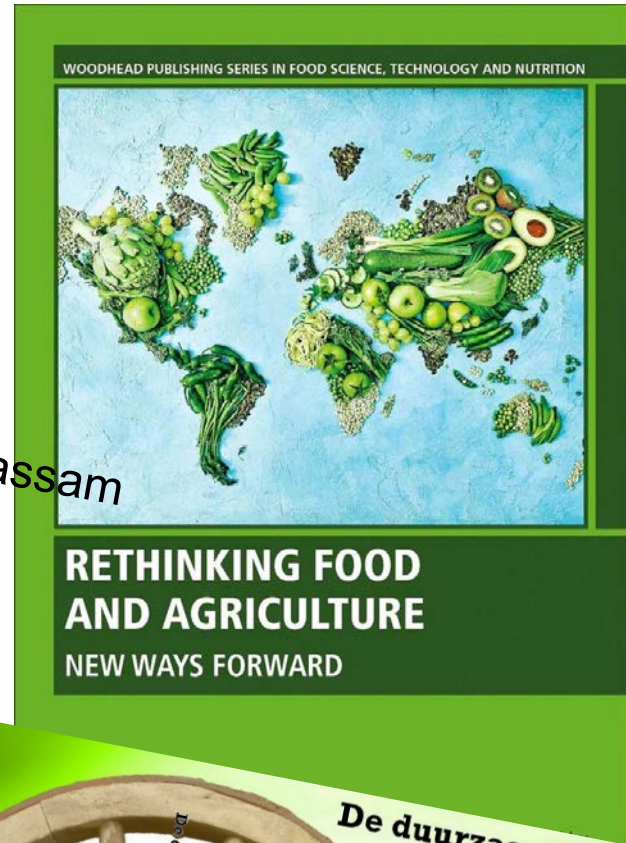

Inspirerend

Imke de Boer

Jelmer Buys

Geruchtmakend onderzoek naar bestrijdingsmiddelen in de bodem gepresenteerd

Provincie Gelderland

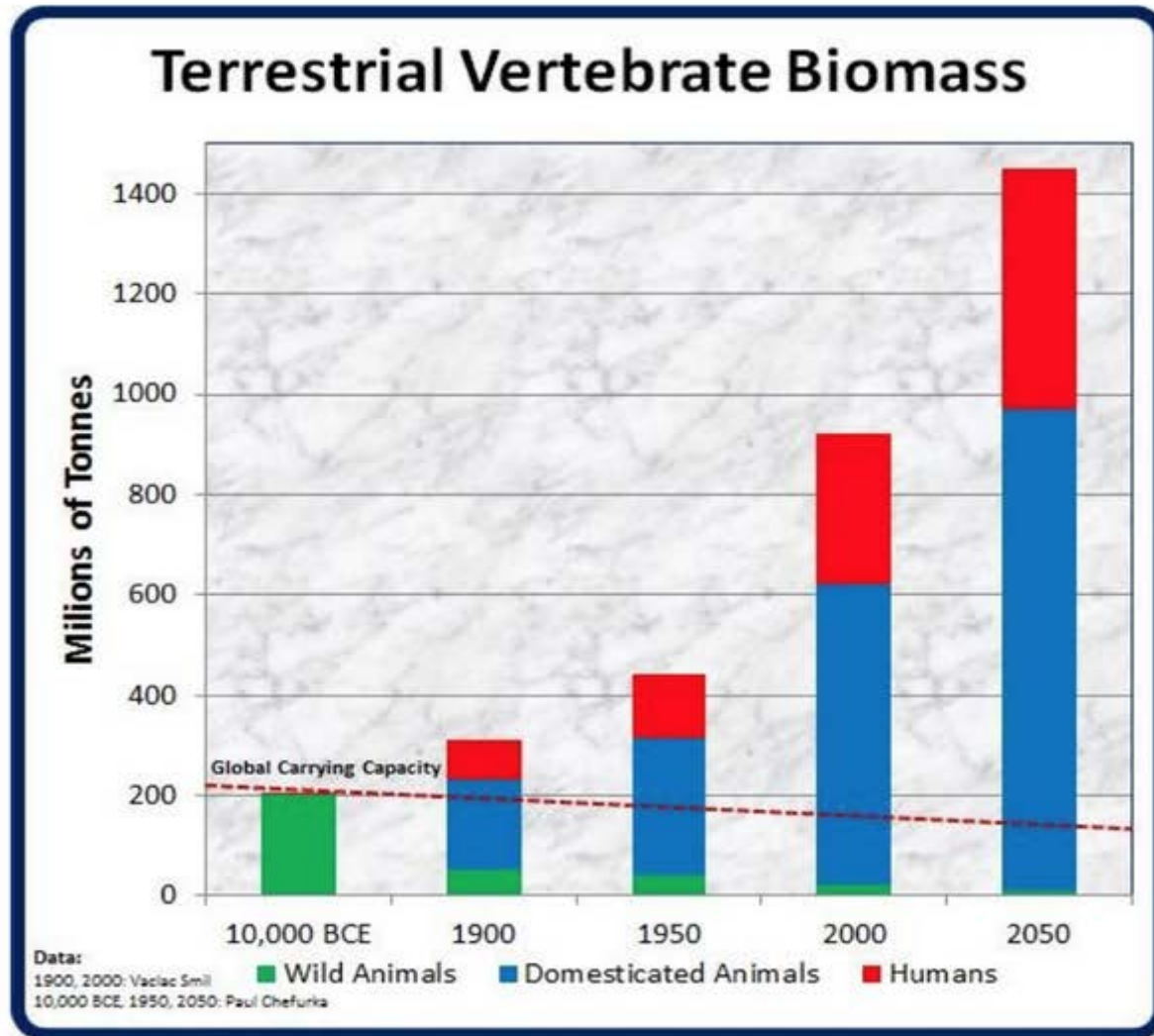

De landbouw van nu

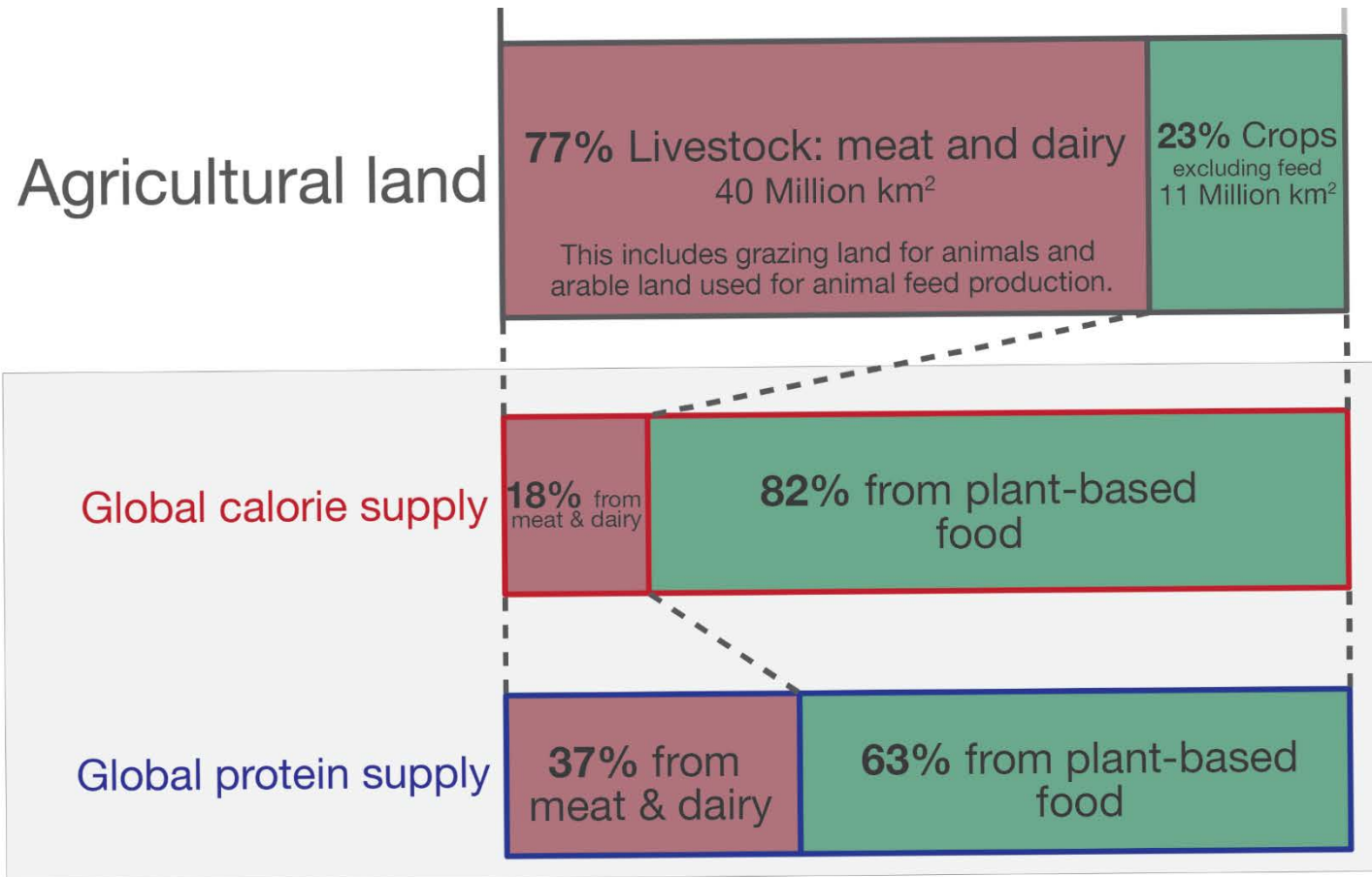

We verdringen de wilde natuur

We gebruiken te veel land voor veevoer

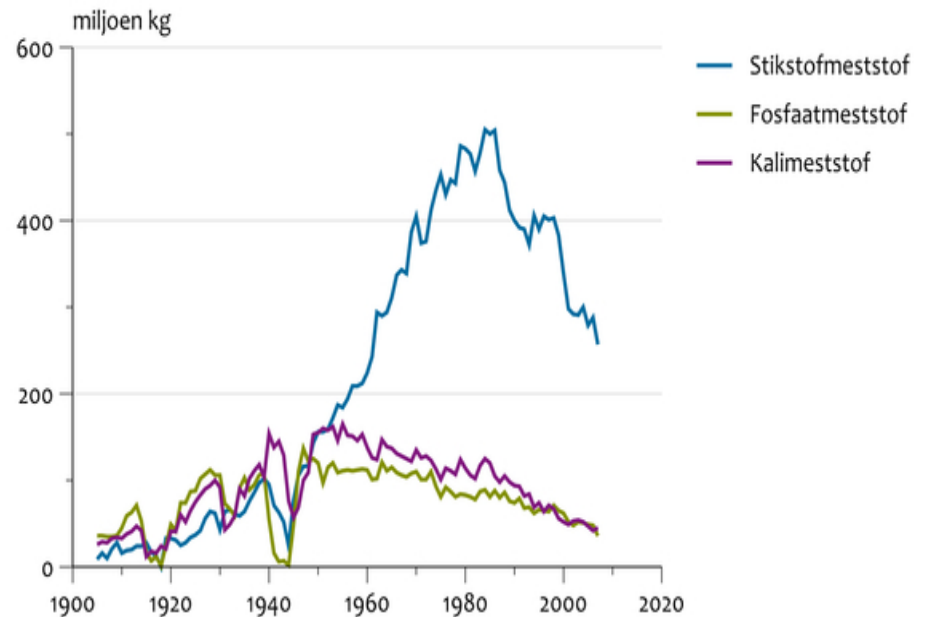
Data source: UN Food and Agriculture Organization (FAO)

[OurWorldinData.org](https://www.ourworldindata.org) – Research and data to make progress against the world's largest problems.

We gebruiken te veel kunstmest

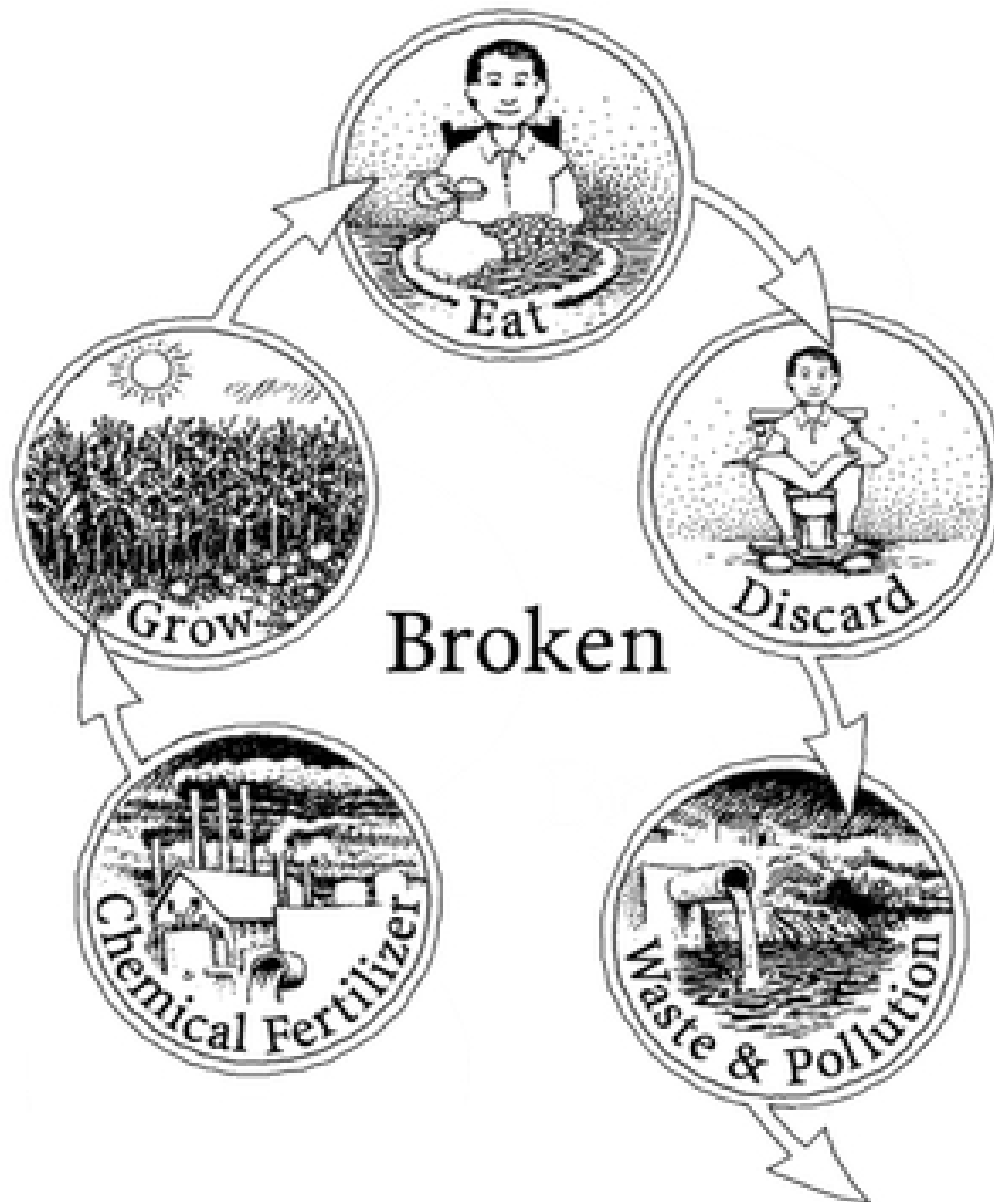
- verstoort het bodemleven
- spoelt snel uit
- verstoort het waterleven
- productie geeft een zware milieubelasting
- zorgt voor zwakkere planten
- gebruikt eindige grondstoffen

Kunstmestgebruik

Bron: CBS, LEI.

We hebben geen nutriëntenkringloop

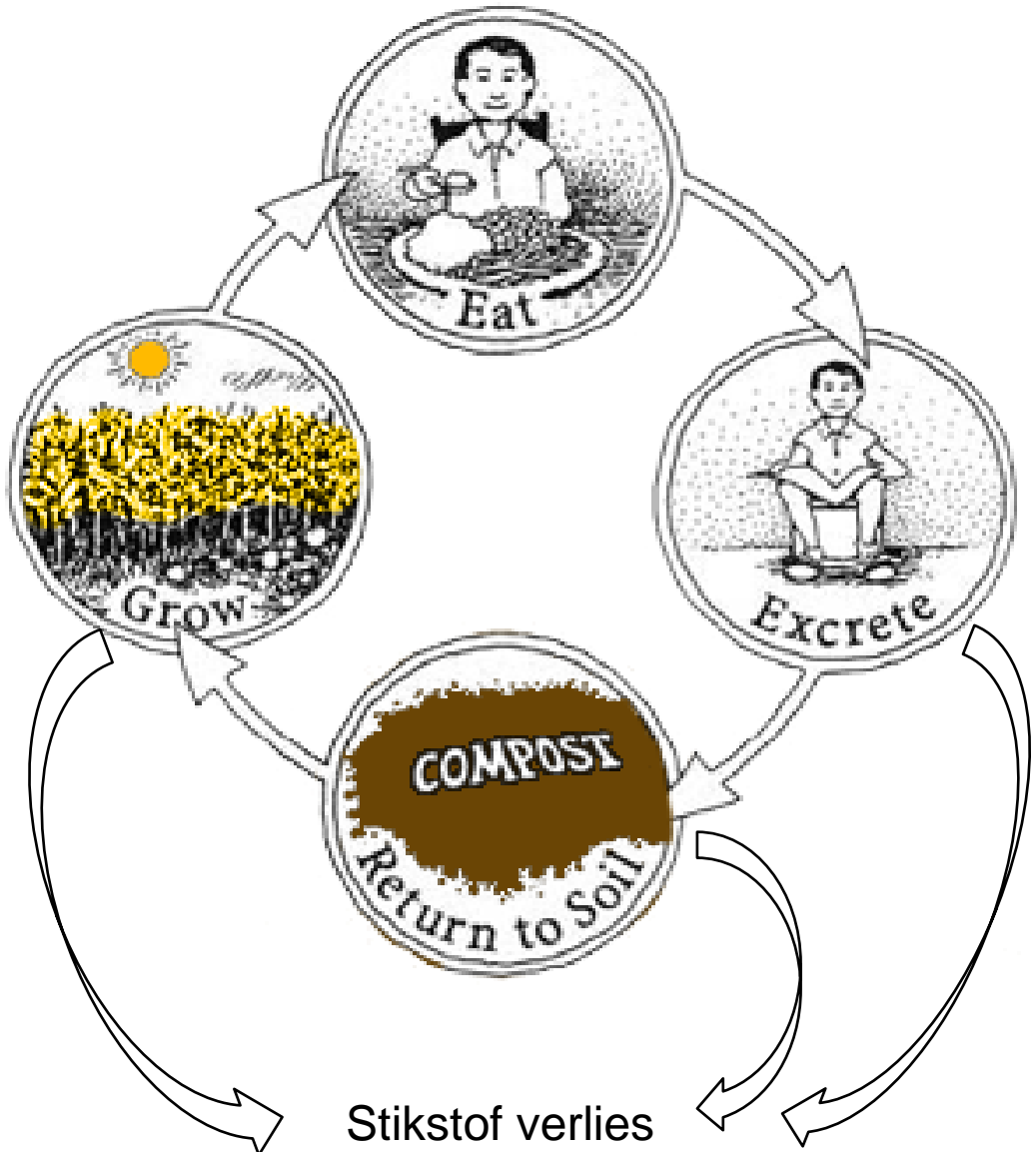

1: We moeten terug naar een kringloopmaatschappij

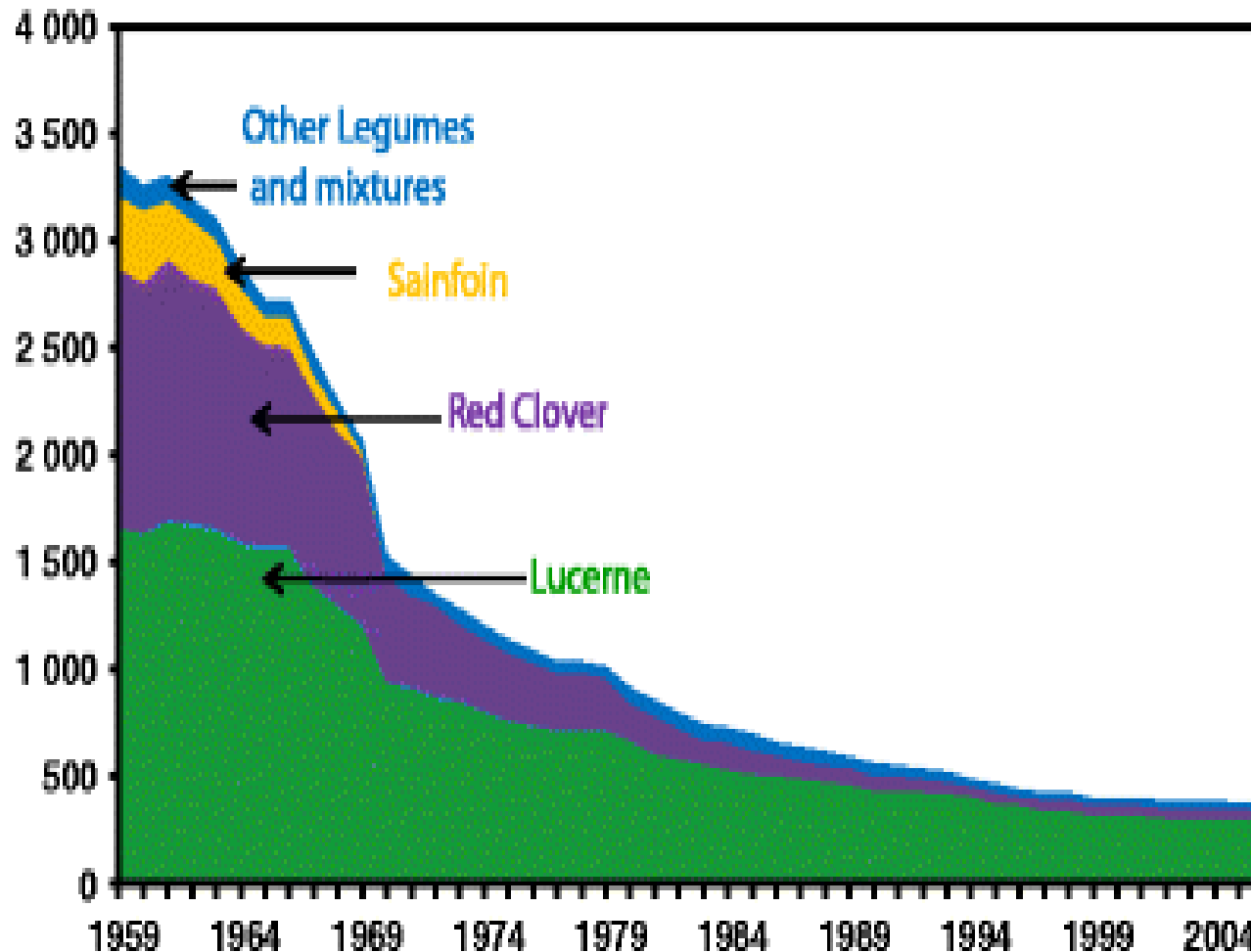
1: We moeten terug naar een kringloopmaatschappij

2: We moeten terug naar natuurlijke N-binding

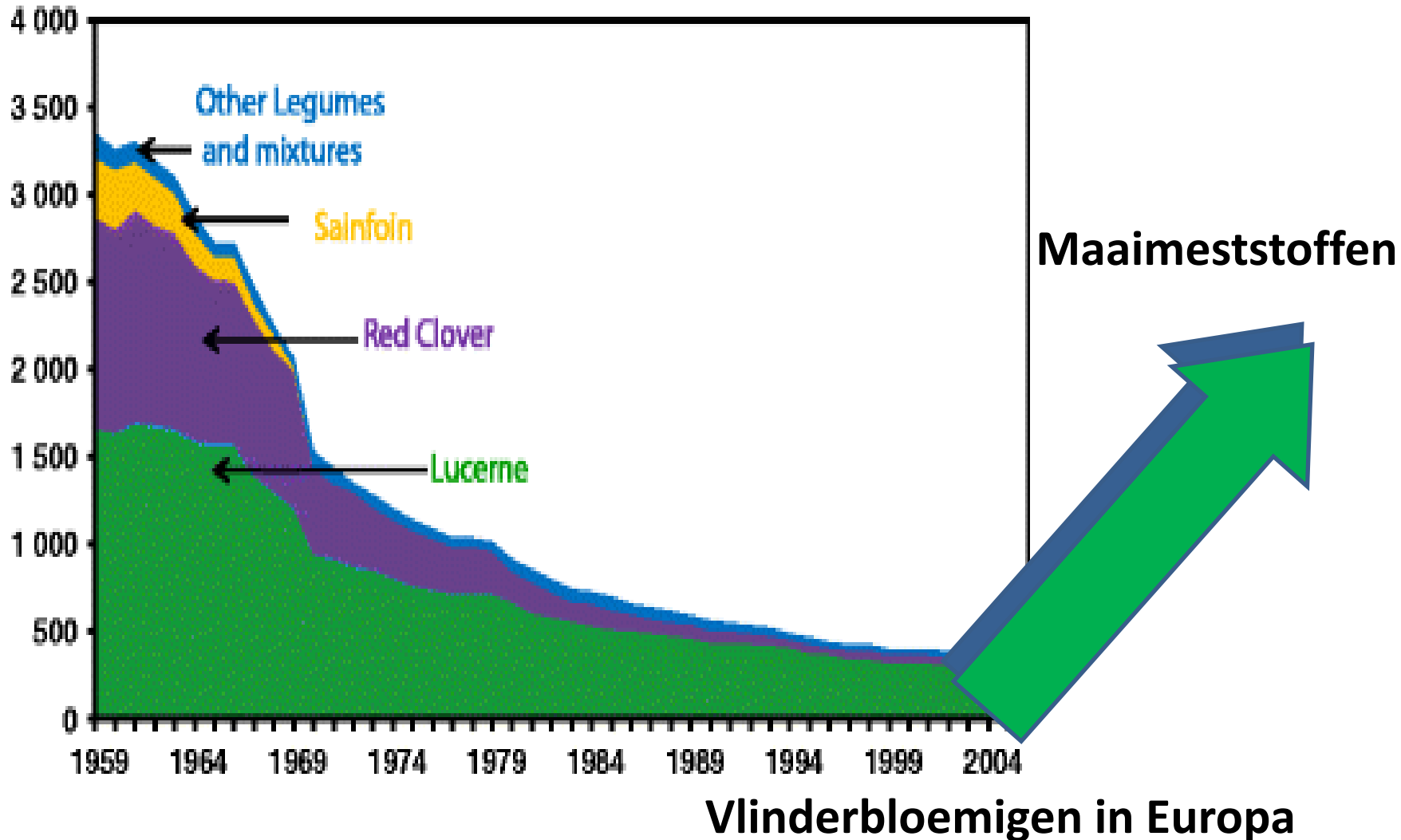
Areas (x 1000 ha)

Vlinderbloemigen in Europa

2: We moeten terug naar natuurlijke N-binding

Areas (x 1000 ha)

Landbouw van de toekomst

Heeft aandacht voor:

- Klimaat
- Biodiversiteit
- Dierenwelzijn
- Landgebruik

Gezonde bodem

Veerkrachtige systemen

Zorgen voor natuur

BYSLUITER

Landbouw in 2040:

- Plantaardige voedselproductie is de basis
- Dieren produceren humane voeding met reststromen
- Veehouderij grondgebonden, diervriendelijk
- Robuuste ecosystemen
- Kringloop met maatschappij
- Lokale en regionale ketens

Veerkrachtige systemen

Gezonde bodem

BYSLUITER

Landbouw in 2040:

- Plantaardige voedselproductie is de basis
  - Dieren produceren humane voeding met reststromen
  - Veehouderij grondgebonden, diervriendelijk
  - Robuuste ecosystemen
  - Kringloop met maatschappij
  - Lokale en regionale ketens
-
- Onafhankelijk van chemie en kunstmest
  - Onafhankelijk van fossiele brandstoffen

Holz

Zorgen voor natuur

Veerkrachtige systemen

Gezonde bodem

BÛSLUITER

Zonnegoed

Bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit staan centraal

Ens, Noordoostpolder

90 ha biodynamisch

lichte zavel, 20% afslibbaar

3,1% organische stof

- Ruime vruchtwisseling
- Minimale grondbewerking
- Groenbemesters
- Onbereden teeltbedden
- Plantaardige bemesting
- Voedselbos
- Strokenteelt
- Korte keten

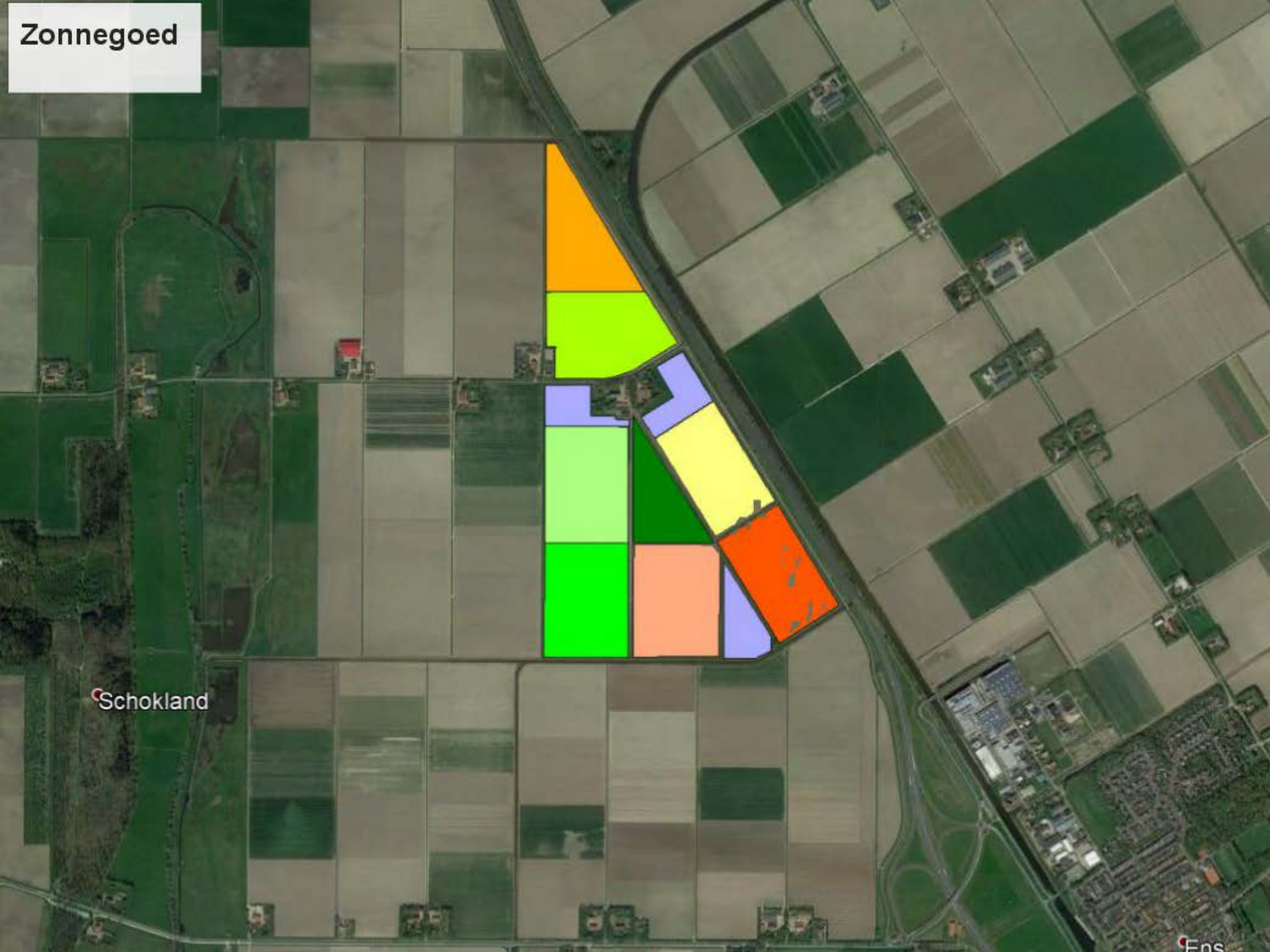
Ruime vruchtwisseling

- Koolzaad
- Gras/klaver/luzerne
- Uien/Rode biet
- Peen/pastinaak
- Spelt
- Gras/klaver/luzerne
- Pompoen
- Consumptieaardappelen

Zonnegoed

Schokland

Enso

Minimale grondbewerking

A large flock of birds, possibly geese or swans, is flying over a field. The birds are silhouetted against a bright, overcast sky. The field below is dark and appears to be a mix of bare earth and some sparse vegetation. In the background, there are some trees and utility poles. The overall scene is somewhat hazy and atmospheric.

- Minder verstoring van het bodemleven
- Meer koolstofvastlegging
- Bodembedekking in winter

Groenbemestermengsels

Onbereden teeltbedden

- Geen bodemverdichting
- Betere benutting van voedingsstoffen
- Minder emissie van lachgas
- Betere opbouw van humus

Maaimeststoffen

- Klaver/luzerne maaien en hakselen
- Dit uitrijden op N-behoeftig gewas
- Snelwerkende stikstof
- Geen ammoniak-emissie
- Aanvoer organische stof
- Kringloop overige nutriënten
- Met kruiden sporenelementen mobiliseren
- Positieve invloed op bodemleven

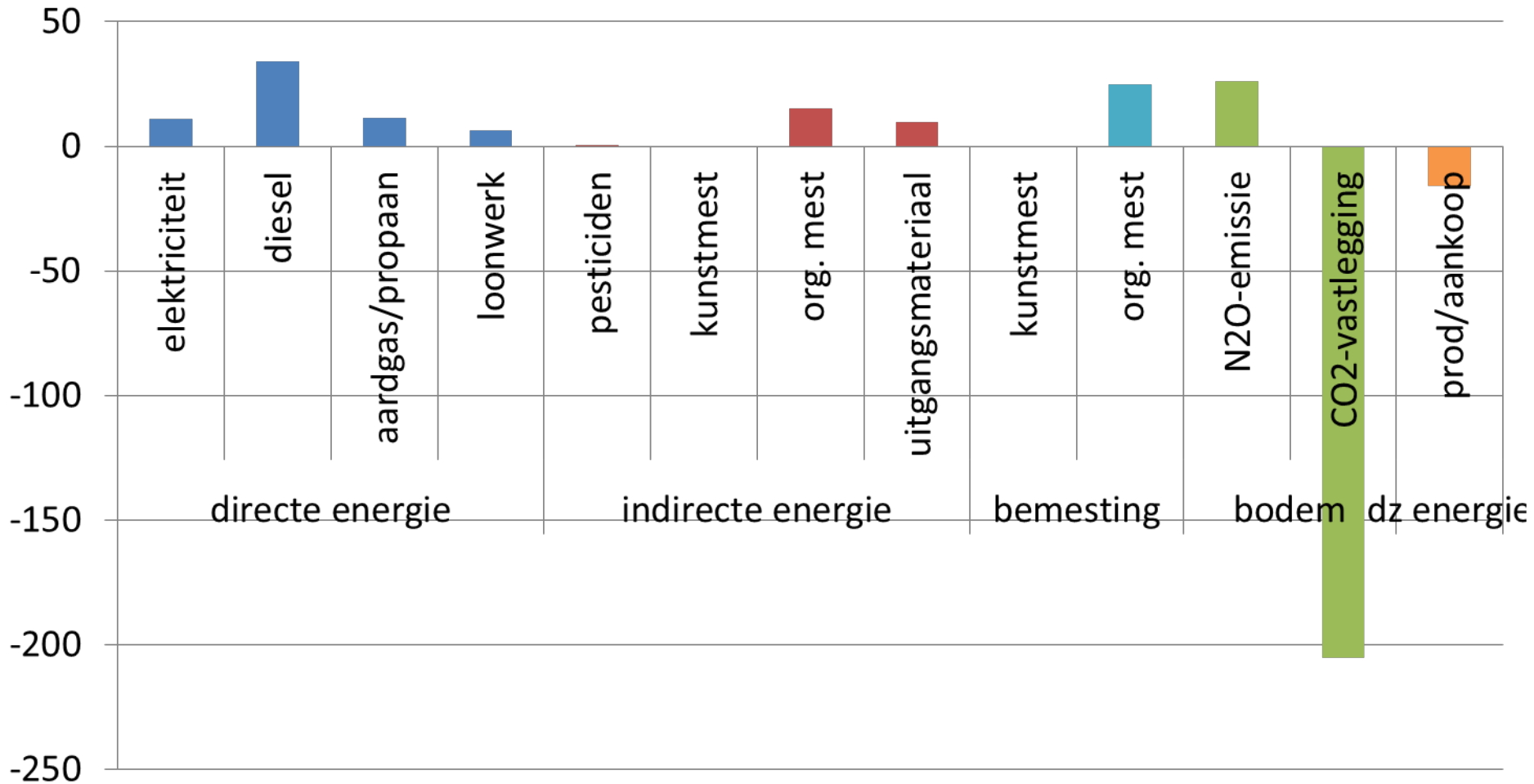

Het resultaat

Uitstoot en vastlegging van CO2 eq

CO2-footprint van Strien (t CO2-eq)

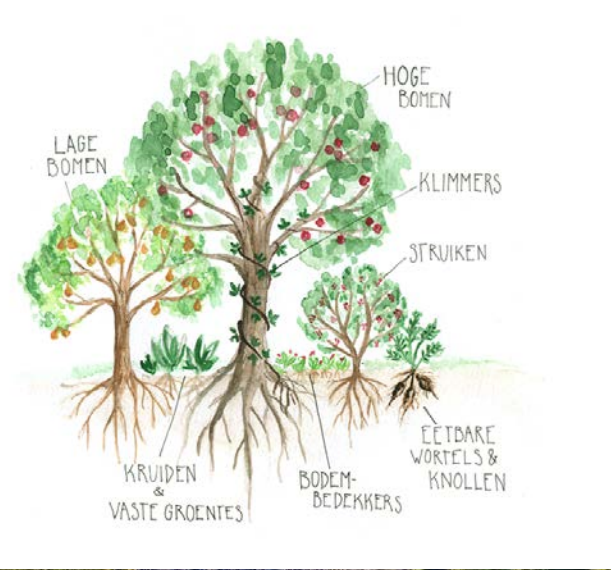

Strokenteelt

Voedselbos: ultiem natuurinclusieve landbouw

Korte keten

NO SHIT.

Ingewikkeld

Met maaimeststoffen zelfvoorzienend in stikstof

jaar	N- behoefte	N- productie
1 luzerne	0	300
2 luzerne	0	300
3 pompoen	175	
4 peen	75	
5 doperwt	0	
6 ui	150	
7 sperziebonen	50	
8 aardappel	150	
gemiddeld/ha	75	75
totaal bedrijf	6600	6600

Met maaimeststoffen zelfvoorzienend in stikstof

jaar	N- behoefte	N- productie uit voorvrucht	N- nalevering	N benodigd
1 luzerne		0	300	
2 luzerne		0	300	
3 pompoen	175			150
4 peen	75			25
5 doperwt	0			0
6 ui	150			25
7 sperziebonen	50			50
8 aardappel	150			25
gemiddeld/ha	75	75		28
totaal bedrijf	6600	6600		2475

4125

Overige mineralen aanvullen met compost

compost uit natuurgebied: 7 ton per ha

Hogere kostprijs?

Maaimeststoffen: 260 euro per ha

Dierlijke mest: 200 euro per ha

Hogere kostprijs?

Voor 60 euro per ha:

- ben je zelfvoorzienend in stikstof

Hogere kostprijs?

Voor 60 euro per ha:

- ben je zelfvoorzienend in stikstof
- ben je onafhankelijk van productiedieren

Hogere kostprijs?

Voor 60 euro per ha:

- ben je zelfvoorzienend in stikstof
- ben je onafhankelijk van productiedieren
- bouw je aan bodemvruchtbaarheid

Hogere kostprijs?

Voor 60 euro per ha:

- ben je zelfvoorzienend in stikstof
- ben je onafhankelijk van productiedieren
- bouw je aan bodemvruchtbaarheid
- bedien je een groeiende markt

